

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 57/2018(3))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «SIGMA TV»
(νυν ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΚΑΝΑΛΙ ΣΙΓΜΑ (SIGMA TV))**

Ημερομηνία Απόφασης: 24 Οκτωβρίου, 2018

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου και Μαρίας Κούσιου, Μελών.

Απόντες: ο κ. Ξενοφών Χαραλάμπους, Αντιπρόεδρος και ο κ. Ισίδωρος Κολώτας, Μέλος, οι οποίοι ειδοποιήθηκαν κανονικά για τη συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκαν για προσωπικούς λόγους.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα την από μέρους του οργανισμού πιθανή παράβαση του άρθρου 33(1)(α) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), σύμφωνα με το οποίο (οι υπογραμμίσεις δικές μας):

33(1) *Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί οι οποίοι υπάγονται στη δικαιοδοσία της Δημοκρατίας υποχρεούνται να τηρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:*

(α) *Η τηλεοπτική διαφήμιση και οι τηλεαγορές πρέπει να είναι άμεσα αναγνωρίσιμες και διακριτές από το συντακτικό περιεχόμενο. Με την επιφύλαξη της χρήσης νέων διαφημιστικών τεχνικών, οι τηλεοπτικοί οργανισμοί διασφαλίζουν ότι η τηλεοπτική διαφήμιση και οι τηλεαγορές πρέπει να διακρίνονται σαφώς από τα άλλα μέρη της υπηρεσίας του προγράμματος μέσω οπτικών ή/και ακουστικών ή/και χωρικών μέσων.*

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **17.9.2018** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τη διερευνώμενη παράβαση. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός δέκα πέντε (15) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένου και του γραπτού υπομνήματος σας, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε, όπως αποστείλετε γραπτώς τις θέσεις σας για σκοπούς μετριάσμού της κύρωσης.

Η διερευνώμενη παράβαση που τέθηκε υπόψη του οργανισμού εκτίθεται πιο κάτω:

1. Στις **3.7.2018**, μεταξύ των ωρών **15:00 – 17:00** ο τηλεοπτικός οργανισμός «**SIGMA TV**» στα πλαίσια του προγράμματος «**Θέκλα: Μιλάμε Ανοιχτά**», μετέδωσε τηλεοπτική διαφήμιση **χωρίς να είναι άμεσα αναγνωρίσιμη και διακριτή από το συντακτικό περιεχόμενο**, κατά παράβαση του άρθρου **33(1)(α)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου του 1998, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα .

Συγκεκριμένα, οστεοπαθητικός που ήταν καλεσμένος στο πρόγραμμα και η παρουσιάστρια του προγράμματος, συνομίλησαν τηλεφωνικά με γυναίκα ασθενή, στην οποία ο οστεοπαθητικός και η ομάδα του προσφέρθηκαν να παραχωρήσουν δωρεάν ιατρικές υπηρεσίες, έτσι ώστε να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα του χρόνιου πόνου της.

Μεταξύ άλλων, ακούστηκαν τα πιο κάτω:

Πέτρος Κάττος (οστεοπαθητικός): Μέσα σε αυτή τη θεραπεία, έχω μιλήσει και με ένα ψυχίατρο που ασχολείται και με το χρόνιο πόνο και η θεραπεία είναι η *trans*

cranioimagnetic stimulation. Βασικά στοχεύουμε σε διάφορα κύτταρα του εγκεφάλου για να ενεργοποιήσουμε, με ένα μαγνητικό πεδίο. Και αυτό έχει αρρροναλ, έχει περάσει από κλινικές μελέτες...

Θέκλα Πετρίδου: Ποιος ψυχίατρος είναι αυτός; Μήπως είναι ο κύριος Γιώργος ο Μικελλίδης;

Πέτρος Κάττος: ...μμμ ναι. Είπα να μην το διαφημίσω, αλλά ντάξει.

Θέκλα Πετρίδου: *Ε να πούμε το όνομά του. Και ο ορθοπεδικός ποιος είναι;*

Πέτρος Κάττος: Ορθοπεδικός είναι ο γιατρός ο Γιώργος ο Σιάμισης που ασχολείται και με τον χρόνιο πόνο, είναι όλη η ομάδα μας.

(...)

Πέτρος Κάττος: *Κοίταξε να δεις. Ο νευροδιεγέρτης, πάντα λέμε στον κόσμο, κάνουμε μια δοκιμή τρεις εβδομάδες. Αν δούμε ότι η συχνότητα του πόνου, η ένταση του πόνου, η ποιότητα του πόνου βελτιωθεί, τότε συνεχίζω και ολοκληρώνω τη θεραπεία.*

Θέκλα Πετρίδου: *Να σε ρωτήσω κάτι. Ο νευροδιεγέρτης που βγαίνει από ένα ασθενή μπαίνει σε άλλο μετά ή πετάγεται.*

Πέτρος Κάττος: *Όχι. Η μπαταρία μέσα είναι τρεις εβδομάδες διάρκεια, είναι λίθιουμ μπάτερυ, δεν μπορείς να το κάνεις recharge – είναι το λεγόμενο υλικό κόμπαλτ μέσα – το σύρμα έχει 19 σύρματα σίλβερ, γι' αυτό είναι και ακριβό...*

Θέκλα Πετρίδου: *Είναι ακριβό πράγμα...*

Πέτρος Κάττος: *Είναι πολύ ακριβό πράγμα. Εις την Κύπρο δόξα τω Θεώ είμαστε οι πιο φθηνοί για διάφορους λόγους. Δόξα τω Θεώ το έχουμε φέρει, ας εν καλά να πουμε τζιαι κάτι καλό στο εργοστάσιο που παράγει στην Αυστρία και στη Γερμανία οι συνεργάτες, έχουν κατανοήσει ότι περάσαμε οικονομική κρίση, το βιοτικό μας επίπεδο και το εισόδημά μας είναι πιο χαμηλά και έχουν τροποποιήσει την τιμή. Σε άλλες χώρες μην το συζητάς πόσα πάει.*

Θέκλα Πετρίδου: Στην Κύπρο μπορεί να το βρει κάποιος μόνο από τη δική σας την ομάδα;

Πέτρος Κάττος: *Ναι μόνο από τη δική μας. Χρειάζεσαι εκπαίδευση. Πας στην Αυστρία. Εμάς μας εκπαίδευσε ένας νευροχειρουργός που ασχολείται με τον χρόνιο πόνο. Ο λόγος που μου άρεσε αυτός ο καθηγητής...*

Θέκλα Πετρίδου: *Εσύ πήγες στην Αυστρία;*

Πέτρος Κάττος: *Ναι πήγαμε στην Αυστρία, μαζί με το γιατρό Σιάμιση. Είχαμε πολλά περιστατικά που δεν μπορούσες να εξηγήσεις τον πόνο. Πήγαιναν στο νευρολόγο, πήγαιναν στο ψυχίατρο και ακόμα συνέχιζε ο πόνος. Και δεν βρίσκαμε από πού προέρχεται η πηγή του πόνου. Και ξέραμε ότι όλα ήταν από δω που ξεκινούσαν (δείχνει το κεφάλι του).*

Θέκλα Πετρίδου: *Αυτή η θεραπεία η οποία στοιχίζει μερικές χιλιάδες ευρώ δεν είναι έτσι;*

Πέτρος Κάττος: *Ναι.*

Θέκλα Πετρίδου: *Είναι πιο φθηνή όμως από μια επέμβαση χειρουργική;*

Πέτρος Κάττος: *Οπωσδήποτε. Να σας πούμε και την τιμή; Γιατί ο κόσμος πάντα ρωτά.*

Θέκλα Πετρίδου: *Όχι πες και την τιμή, γιατί...*

Πέτρος Κάττος: *Ντάξει η τιμή ολοκληρωμένη είναι 1.600 ευρώ.*

Θέκλα Πετρίδου: *Άρα η προσφορά για θεραπεία που κάνεις στην κοπέλα είναι τουλάχιστον 1600 ευρώ...*

Πέτρος Κάττος: *Τουλάχιστον...*

Θέκλα Πετρίδου: *Πλέον οι εξετάσεις, πλέον...*

Πέτρος Κάττος: *Και πολλά άλλα που θα γίνουν.*

Θέκλα Πετρίδου: *Το stimulation τι στοιχίζει;*

Πέτρος Κάττος: *Το neurostimulation?*

Θέκλα Πετρίδου: *Όχι το άλλο, το...*

Πέτρος Κάττος: *Α το transcranion? Αρκετά τζιαι τζείνον. Ε τζείνον θα μιλήσει ο γιατρός.*

Θέκλα Πετρίδου: *Ρωτάω, δεν. Απλώς για να καταλάβετε ότι η προσφορά που κάνει ο Πέτρος για να βοηθήσουμε την κοπέλα είναι μια προσφορά κάποιων χιλιάδων ευρώ. Δεν είναι απλώς ελάτε μια επίσκεψη.*

(...)

Ο οργανισμός με επιστολή της δικηγόρου του κ. Βαρτενής Κασαπιάν (Δικηγορικό γραφείο Χρίστος Πατσαλίδης) ημερομ. 9.10.18 (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'**), υπέβαλε προς την Αρχή εγγράφως τις θέσεις του για την παρούσα υπόθεση, επισυνάπτοντας μαζί επιστολή της παρουσιάστριας του προγράμματος ημερομ. 17.9.18 (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'**). Ο οργανισμός δεν εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών απόψεων του οργανισμού και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος, κρίνουμε ότι υπήρξε παράβαση **του άρθρου 33(1)(α)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Αναφορικά με τις θέσεις του οργανισμού όπως αυτές διατυπώνονται στις δύο πιο πάνω επιστολές του, η Αρχή επισημαίνει τα εξής:

Η Αρχή δεν αποδέχεται τη θέση του οργανισμού, όπως αυτή εκφράζεται στην επιστολή του ημερομ. 9.10.18, ότι δεν υπήρξε παραβίαση του πιο πάνω άρθρου. Συγκεκριμένα ο οργανισμός υποστηρίζει πως «η παρουσιάστρια της εκπομπής κυρία Θέκλα Πετρίδου είναι ψυχολόγος στο επάγγελμα και νέα στον τηλεοπτικό χώρο και ως εκ τούτου αναμενόμενο είναι ότι δε διαθέτει την ανάλογη πείρα στο χειρισμό συνεντεύξεων που θα μπορούσαν πιθανώς να εκληφθούν ως διαφήμιση». Το γεγονός ότι η παρουσιάστρια του προγράμματος δεν διαθέτει την ανάλογη πείρα, δεν αποτελεί δικαιολογία για την παραβίαση του πιο πάνω άρθρου, αφού ο,τιδήποτε μεταδίδεται από τον οργανισμό αποτελεί ευθύνη του ίδιου του οργανισμού και όχι οποιουδήποτε από τους υπαλλήλους ή παρουσιαστές του, οι οποίοι εν πάση περιπτώσει οφείλουν να γνωρίζουν τις πρόνοιες του πιο πάνω Νόμου.

Όσον αφορά στους ισχυρισμούς του οργανισμού σε σχέση με την ανυπαρξία ανταλλάγματος, καθώς και την διάθεση της παρουσιάστριας να βοηθήσει, όπως αυτοί αναλύονται στις δύο πιο πάνω επιστολές του και συγκεκριμένα στην επιστολή του ημερομ. 9.10.18 «ότι η τιμή της θεραπείας δηλώθηκε καθαρά και μόνο για να φέρει η παρουσιάστρια σε γνώση του κοινού ότι η προσφορά του ιατρού ήταν σημαντικής αξίας», ότι «η παρουσιάστρια με τις ενέργειές της βοηθά και προσφέρει πολύτιμες συμβουλές στο κοινό» και ότι ο οργανισμός «ουδέν όφελος αποκόμισε από την φιλοξενία του γιατρού στην εκπομπή», καθώς επίσης και στο περιεχόμενο της επιστολής της ίδιας της παρουσιάστριας ημερομ. 17.9.18 και ειδικότερα στην αναφορά της ότι δεν έκανε ενσυνείδητη διαφήμιση και ότι δεν έλαβε κανένα οικονομικό όφελος, η Αρχή αναφέρει τα εξής:

Ο οργανισμός είναι αδιαμφισβήτητα μια κερδοσκοπική επιχείρηση με μοναδική πηγή εσόδων τη μετάδοση διαφημίσεων. Επομένως η προβολή υπηρεσιών σε ένα πρόγραμμα του οργανισμού, δεν αναμένεται να γίνει χωρίς οικονομικό συμφέρον. Αντιθέτως, είναι δεδομένο πως έγινε με αντάλλαγμα όχι κατ'ανάγκη χρηματικό ούτε κατ'ανάγκη για το συγκεκριμένο πρόγραμμα, αλλά στα πλαίσια γενικότερων οικονομικών συμφωνιών μεταξύ του οργανισμού και διάφορων επιχειρήσεων για την εξυπηρέτηση ευρύτερων οικονομικών συμφερόντων του οργανισμού αλλά και των επιχειρήσεων αυτών.

Εν πάση περιπτώσει, το οικονομικό όφελος και η συνειδητή διαφήμιση δεν είναι προαπαιτούμενα για να διαπιστωθεί η σχετική παράβαση. Από την άλλη, ούτε η μη ενσυνείδητη διαφήμιση αναιρεί την παράβαση και σαφέστατα δεν αποτελεί συστατικό στοιχείο της διαπιστωθείσας παράβασης αφού το άρθρο 33(1)(α) του πιο πάνω Νόμου ξεκάθαρα ορίζει πως η τηλεοπτική διαφήμιση και οι τηλεαγορές πρέπει να είναι άμεσα αναγνωρίσιμες και διακριτές από το συντακτικό περιεχόμενο. Σαφέστατα το λεκτικό του εν λόγω άρθρου δεν κάνει λόγο περί συνειδητής ή όχι διαφήμισης.

Ως εκ τούτου, ο οργανισμός οφείλει πάντοτε να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός στο τί μεταδίδει, έτσι ώστε να μην αφήνει εντυπώσεις που δημιουργούν αμφιβολίες ως προς την ικανότητα του οργανισμού να λειτουργεί βάσει του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού στην επιστολή του ημερομ. 9.10.18 ότι η κατηγορία πρέπει να αποσυρθεί ως νομικά και πραγματικά αβάσιμη, η Αρχή κρίνει ότι πρόκειται για γενικό, αόριστο και ασαφή ισχυρισμό που δεν εφαρμόζεται στην παρούσα υπόθεση.

Εν όψει των ανωτέρω η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα ενώπιόν της στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών απόψεων του οργανισμού, τη φύση και τη διάρκεια των παραβάσεων, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό **την κύρωση της Προειδοποίησης** για την παράβαση του **άρθρου 33(1)(α)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), που έγινε στις 3.7.2018.

Η Αρχή αναμένει ότι ο οργανισμός θα προνοήσει στο μέλλον για αποφυγή παρόμοιας παράβασης και τονίζει ότι δεν θα επιδείξει την ίδια επιείκεια σε πιθανή παρόμοια μελλοντική παράβαση από μέρους του.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)

Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Χ.Π.